

Maade, at det kunde lægge Hindringer i Veien for en forfat Imødekommelse fra anden Side over for os. Jeg tror ogsaa, at denne Opfattelse gav sig Udtryk i den Maade, hvorpaa vi toge Sagerne i de første Dage og særlig under Finantslovens første Behandling, hvor et af de faa Fordrag, der bleve holdte fra højre Side, nemlig af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille), var af den Natur, at det saa godt, som Saadant overhovedet kan angives, viste vor Hensigt at ville træde op paa imødekommende Maade mod de Herrer, der i forrige Samling havde viist Imødekommelse mod os. Men, mine Herrer! denne Opførelse fra vor Side blev ikke honoreret; tværtimod! Læger man de Forhandlinger i Haanden, der førtes her forrige Efteraar, tror jeg, at hvis man skal betegne Partienerne efter det Standpunkt, de indtog, kan man snarest sige, at det var de Moderate, der vare blevne radikale, og de Radikale, som i Sammenligning med dem vare blevne moderate — men ogsaa kun i Sammenligning med dem. Dette var ikke alene Tilfældet i det vestindiske Spørgsmaal, men ogsaa i Spørgsmaalet om Finantsloven. Da baade „Morgenbladet“ og „Dansk Folketidende“ have aftrykt de vigtigste Punkter af den foreløbige Betænkning over Finantsloven, der forelaa udarbejdet inden Opøsningen og var trykt som Manuskript for Udvalgets Medlemmer og for Regjeringen, kunde jeg godt gaa ind paa at paavise, i hvilken Udstrækning jeg har Ret i at betegne de Moderate den Gang som radikale og de Radikale som moderate. Men, da de Herrer selv kjende denne Sag, skal jeg ikke komme videre ind derpaa. Saavel det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holtstein-Ledreborg) have fremdraget det vestindiske Spørgsmaal, og jeg skjønner ikke rettere, end at de begge have bebrejdet Regjeringen at have havt Hastværk med at faae denne Sag fremmet og ikke at have taget de fremkomne Forslag — deriblandt ogsaa et Forslag af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) — under fornuften Dervedelse. Jeg begriber ikke, at de Herrer kunne komme til at gjøre Regjeringen Bebrejdelser i den Henseende, thi Ordsværerne for saavel det moderate som det radikale Parti toge saa bestemte Forvaringer overfor ethvert Spørgsmaal om at gaa ind paa noget som helst Forslag, at det var aldeles givet, at der ikke var nogen Udsigt til gjennemgaaende Forhandlinger at komme videre (Berg: Det er en ren Misforstaaelse!) Nei. — Jeg skal endnu sige, at det ikke var første Gang, naar der i 1878 viste sig en imødekommende Stemmning hos Højre. De Herrer have bebrejdet os, at vi ikke vilde hjælpe dem med at fjerne Ministeriet; men der har dog været et Tidspunkt i dette Ministeriums Liv, hvor vi i et hvert Fald have været villige til at indtage en saadan Stilling, at Mini-

steriets mulige Udgang kunde være bleven en Følge deraf, og jeg tror ikke, det kan staa at drage og laa dette frem for Regjeringen. Det er bekendt, hvorledes i 1875—76, da Regjeringen havde forelagt sin store Forsvarslov, Striden koncentrede sig om det Spørgsmaal, hvorvidt Sagen skulde sættes i Forbindelse med Spørgsmaalet om en Indkomstskat eller betinges af en saadan under den ene eller den anden Skikkelse. I dette Spørgsmaal var der Uenighed ikke alene mellem Højre og Venstre, men der var ogsaa Uenighed mellem mange af det saatalde Højre og Regjeringen. Mange af os mente, at man maatte kunne gaa ind paa en saadan Indkomstskat, selv om man ikke ansaa den for rigtig eller nødvendig, saa dog af Hensyn til den anden store Sag. Der er blevet rettet Bebrejdelser mod den høje Regjering i den Henseende, men jeg erindrer tydeligt, hvad den høitærede Conseilspresident udtalte, at dersom Sagen kunde gjennemføres, selv om det var i Forbindelse med en saadan Skat, skulde han ikke lægge nogen Hindring i Veien for dens Gjennemførelse. Denne Ytring blev af Alle opfattet saaledes, at, dersom det viste sig, at vi iøvrigt kunde blive enige om Sagen, og der saa fulgte en Indkomstskat med, vilde Regjeringen træde tilbage, og saaledes ikke lægge nogen Hindring i Veien for Sagens Gjennemførelse. Efter Opøsningen kom Rigsdagen atter sammen i Sommeren 1876. Sagen blev atter forelagt, og der blev nedsat et Udvalg, hvoraf jeg havde den Ære at være Medlem tilligemed fra højre Side de ærede Medlemmer for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Avermoes), Kjøbenhavns 9de Valgkreds (Lugen) og Præstø Amts 1ste Valgkreds (Scavenius). Vi søgte Forhandling med de Herrer om denne Sags Gjennemførelse, og vi tilbøede at gaa ind paa en Formue- og Indkomstskat, fuldt vel vidende, at dette mulig vilde bevirke Regjeringens Udgang. Jeg har den fulde Overbevisning, at, dersom de Herrer den Gang vare blevne enige med os, vilde de have styrket deres Sag meget betydeligt her i Landet, men de gjorde det ikke, og jeg kom den Gang til at nære nogen Tvivl om Alvoren i de Herrer's Opfattelse baade overfor Forsvarsagen og overfor Regjeringen. De Herrer kunde den Gang være blevne af med denne Regjering, dersom de havde været villige til at gaa ind paa Forsvarsagen i en acceptabel Form (Kjøer: Det var for dyr en Pris). Det ærede Medlem beviser dermed, at han ikke har havt saa stærkt et Misstø om at se Forsvarsagen gjennemført. Vi vare jo enige om de berømte 30 Millioner, men jeg veed meget vel, at der var Mange, som ønskede, at Sagen skulde staa. Jeg anfører kun dette som Bevis for, at, naar de Herrer virkelig havde villet komme os i Møde, har der altid fra vor Side været Beredvillighed dertil. Nu have de Herrer talt saa meget om denne Valgseir, som blev Højre til Del ved Folkethings-